

Hugskot og viðmerkingar – send sms til 225000

Oddagrein

Eiríkur Lindenskov
eirikur@sosialurin.fo

POLITISKUR FLOKSSTUÐUL

Fyrirspurningurin frá Kára P. Højgaard til ríkisumboðsmannin um danska stuðulin til føroysku flokkarnar er áhugaverdur.

Ikki tí, tað er einki forgjört í tí, at føroysku flokkarnir fáa stuðul frá fólkatinginum – eins og allir hinir flokkarnir, sum stilla upp til danska parlamenttið fáa.

Men tað at fólkatingsstuðulin er ein fimtipartur av roknskapinum hjá til dømis Tjóðveldinum vísir, at stuðulsgrundarlagið undir figgjarliga partinum hjá føroysku flokkunum er ikki í lagi. Tí fólkatingsvirksemi hjá organisatiónunum hjá føroyskum flokkum fer ikki við so stórum parti av arbeiðinum. Tí vit

skulu hava í huga, at hesin stuðulin er ikki til fólkatingsarbeiðið hjá teimum báðum, sum valdir eru. Teir fáa nógv fleiri pengar at reka sítt virksema á Christiansborg fyri.

Í veruleikanum átti tað at verið eitt krav, at føroysku flokkarnir vóru skipaðir meira professionelt. At tingfólk kundu fáa ráðgeving og vegleiðing innanflokks, og at politikkurin.

Fólkatingið letur 30 krónur og 50 oyru fyri hvørja atkvøðu, sum flokkarnir fáa. Tað merkir, at stóru dansku flokkarnir sum Javnaðarflokkurin og Vinstri fáa um 30 milliónir krónur í fólkatingsstuðuli um árið.

Hvør upphæddin í Føroyum skuldi verið, eru tað uttan iva ymsar meiningar um. Men upp á seg verður tað sjálvandi dýrari at reka politiskar flokkar í Føroyum enn í Danmark, tí vit eru færri um at gjalda.

Danska stuðulsskipanin hevur tó eitt minstamark, sum er, at flokkar, sum fáa undir 1.000 atkvøður, fáa ongan stuðul.

Hetta er órættvíst, í øllum førum í Føroyum. Tí her eru trýggir flokkar, sum eru umboðaðir á løgtingi, men sum fáa undir 1.000 atkvøður til fólkatingsval, Nýtt Sjálvstýri, Framsókn og Miðflokkurin.

Tað er sjálvandi órættvíst, at

hesir flokkar ikki fáa lut í hesi stuðulsskipan. Orsøkin er uttan iva, at í Danmark hevur verið neyðugt at havt eitt minstamark. Í Føroyum kundi tað talið til dømis verið 100 atkvøður – um eitt mark skal vera.

Tá allir flokkar í hesum høpi ikki verða viðgjørdir eins, so kunnu vit spyrja, hvat endamálið er við hesi dansku stuðulsskipan í Føroyum.

Stuðul til politiska upplýsing í Føroyum hevur verið eitt bítisbarn – og kontoin verður lækkað og hækkað alt eftir, hvussu tingfólk vilja tekkjast veljarum. Men tað er neyðugt, at løgtingið tryggjar flokkum, sum virka í politisku skipanini, eitt skynsamligt figgjarligt grundarlag.

Løgtingið eigur at tryggja figgjarliga grundarlagið

Norðoya Sparikassi 9,6 milliónir í avlopi fyrra hálvár

Úrslitið eftir skatt í fyrra hálvár 2016 var eitt avlop á 9,6 mió. kr., móti 6,2 mió. kr. sama tíðarskeiði í 2015. Hetta er ein øking upp á 3,4 mió. kr.

Hesum boðar Norðoya Sparikassi frá í dag.

Vøksturin í útlánum og ábyrgdum var 3,2% ella 53,9 mió. kr. Útlánini øktust úr 1.598 til 1.646 mió. kr., og ábyrgdirnar øktust úr 63,6 mió. kr. upp í 69,5 mió. kr.

Vøksturin í innlánum var 3,4% ella 66,9 mió. kr. – úr 1.973 mió. kr. upp í 2.040 mió. kr. Innlánsavlopið øktist aftur í fyrra hálvár 2016 –

hesaferð við 19 mió. kr. og var 395 mió. kr. pr. 30. juni 2016.

Líkt er til, at ábyrgdarar hava álit á sparikassanum og eru væl nøgdir við rentuna, sum er 5 %. Sparikassin hevur seinastu árin merkt stór- an áhuga fyri at seta pening í ábyrgdarfæ. Samlaða ábyrgdarfæið var pr. 30. juni kr. 17.331.000, móti kr. 16.470.000 við ársbyrjan 2016. Hetta er ein øking upp á kr. 861.000, ella 5,2 %

Gjaldførið er gott. Pr. 30. juni 2016 var yvirdekningurin sammett við lógarkravið 169%.

Eisini solvensurin er góður. Pr. 30. juni 2016 var solvensurin 18,1 %, meðan individuelli solvenstørvurin var 9,1 %. Harvið var solvensyvirdekningurin 9 % -stig.

Sparikassin er væl nøgdur við gongdina higartil í ár, og nú árið er hálvrunnið, er sparikassin av tí fatan, at metingin um úrslitið av vanligum rakstri fyri alt árið upp á umleið 19 mió.kr. fer at halda.

**Ar-
beiðspláss
eingin
sjálvfylgja**

ANNNFINN BREKKSTEIN
KJAK SÍÐA 12

**Rað-
festingar
í Havn**

BIRITA ARGE
KJAKS SÍÐA 12

Fyrstu listarnir til býráðsvalið

Fyrstu listarnir til býráðsvalið í Havn tykjast nú at koma undir land.

Í kvøld skal Suðurstreymoyar Javnaðarfelag hava annan og møguliga triðja uppstillingarfund.

Tað er greitt, at í øllum føri trý úr tingmanningini hjá Javnaðarflokkinum stilla upp: Heðin Mortensen, Helena Dam á Neystabø og Kristianna Winther Poulsen.

Fólkaflokkurin er eisini um at leggja síðstu hond á listan. Annika Olsen segði við in.fo um vikuskiftið, at nevndin í Havnar Framburðsfelag hevur fingið heimild at gera listan lidnan, og at tað væntandi verður gjørt í vikuni.

Greitt er, at báðir býráðslimirnir hjá Fólkaplokkinum, Sjúrdur Olsen og Bogi Andreassen stilla upp aftur. Jan Christiansen, sum ikki varð afturvaldur seinast, men sum hevur sitið í 28 ár í býráðnum, hevur enn ikki stillar upp aftur hesaferð. Hann sigur, at hann hevur fingið áheitanir um at stilla upp, og at hann umhugsar

Heðin Mortensen, býkongur í Havn. Hann hevur sitið í býráðnum í Havn í 44 ár og er tann, sum hevur sitið longest.

støðuna.

Á seinasta býráðsvalið vann Javnaðarflokkurin meirilutan av býráðssessunum, 7 av teimum 13 og kundi stýrt býnum einsamallur. Kortini gjørdi alt býráðið samgongu, sum Tjóðveldi seinni er farið úr.

Heðin Mortensen er tann persónur, sum hevur sitið longest í Tórshavnar Býráð. Hann hevur sitið í 44 ár. Saman við Poul Michelsen hevur hann metið sum tann borgarstjórin, sum hevur sitið longest – í 12 ár. Verður Heðin Mortensen aftur borgarstjóri, eigur hann metið einsamallur: